

Sygn. akt I ACa 1035/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 stycznia 2016 roku

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Danuta Jezierska (spr.)
Sędziowie:	SSA Ryszard Iwankiewicz SSA Edyta Buczkowska – Żuk
Protokolant:	sekr.sądowy Magdalena Stachera

po rozpoznaniu w dniu 13 stycznia 2016 roku na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej w G.

przeciwko E. C. (1)

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 30 marca 2015 roku, sygn. akt VIII GC 29/15

I. zmienia zaskarżony wyrok:

1. w punkcie drugim w ten sposób, że zasądza od pozwanej E. C. (1) na rzecz powódki (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej w G. kwotę 95.897,78 (dziewięćdziesiąt pięć tysięcy osiemset dziewięćdziesiąt siedem złotych i siedemdziesiąt osiem groszy) z odsetkami umownymi w stosunku rocznym: za okres od 1 października 2014 roku do 31 grudnia 2015 roku w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, a od 1 stycznia 2016 roku – dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienia;

2. w punkcie czwartym w ten sposób, że znosi wzajemnie między stronami koszty postępowania;

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 1.060 (jeden tysiąc sześćdziesiąt) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSA E. Buczkowska – Żuk SSA D. Jezierska SSA R. Iwankiewicz

UZASADNIENIE

Powódka (...) BANK (...) Spółka Akcyjna w G. domagała się zasądzenia od pozwanej E. C. (1) o zapłatę kwoty 113.787,36 zł wraz z odsetkami umownymi od 1 października 2014 r. i kosztami procesu wskazując, że 28 kwietnia 2012 r. pozwana zawarła z powódką umowę (...). Z uwagi na brak terminowej spłaty umowa została wypowiedziana pismem z dnia 31 marca 2014 roku, a tym samym roszczenie stało się wymagalne z dniem 8 maja 2014 r.

W dniu 17 grudnia 2014 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie wydał zgodnie z żądaniem pozwu nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym.

Zarzuty do niego wniosła pozwana podnosząc, że wyciąg z ksiąg banku nie jest zgodny z rzeczywistym stanem rzeczy, gdyż nie uwzględniła spłaty pożyczki w kwocie 75.890,59 zł. Nadto zakwestionowała obciążenie kosztami ubezpieczenia w wysokości 17.661,40 zł oraz fakt, że otrzymała wypowiedzenie umowy datowane na dzień 30 marca 2014 roku.

Wyrokiem z dnia 30 marca 2015 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie uchylił nakaz zapłaty wydany w dniu 17 grudnia 2014 roku w sprawie o sygn. akt VIII GNc 542/14 (pkt I),

zasądził od pozwanej E. C. (1) na rzecz powódki (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej w G. kwotę 109.212,10 zł wraz z umownymi odsetkami w stosunku rocznym w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego liczoną od kwoty 95.897,78 zł od dnia 1 października 2014 roku (pkt II), oddalając powództwo w pozostałym zakresie (pkt III) oraz zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1.075,87 zł tytułem kosztów procesu.

Sąd Okręgowy ustalił, że E. C. (1) prowadziła działalność gospodarczą o nazwie Centrum (...) E. C. (1). W dniu 24 kwietnia 2012 r. pozwana wystąpiła do (...) Bank (...) S.A. o udzielenie kredytu, nazwanego przez powódkę (...). Do zawarcia umowy między stronami doszło w dniu 26 kwietnia 2012 r.

Na warunkach określonych w umowie powódka udzieliła pozwanej kredytu z przeznaczeniem na cel związany z działalnością gospodarczą oraz na pokrycie prowizji i kosztów ubezpieczenia na okres od dnia 26 kwietnia 2012 r. do dnia 29 kwietnia 2019 r. w kwocie 140.169,90 zł. Kredytobiorca upoważnił bank do pomniejszenia kwoty kredytu o prowizję od udzielonego kredytu w kwocie 7.008,50 zł oraz koszty ubezpieczenia z tytułu objęcia kredytobiorcy ochroną ubezpieczeniową w kwocie 17.661,40 zł. Ustalono, że pozostała kwota kredytu, tj. 115.500,00 zł zostanie uruchomiona w dniu zawarcia umowy. Zgodnie z postanowieniami umowy oprocentowanie kredytu w dniu zawarcia umowy wynosiło 12,90 w stosunku rocznym i wskazano, że oprocentowanie może ulec zmianie uwagi na wskazane w umowie warunki. Pozwana zobowiązała się do spłaty udzielonego kredytu wraz z należnymi odsetkami i odsetkami umownymi w 84 ratach. Ustalono, że termin płatności pierwszej raty przypada na dzień 28 maja 2012 r. Wysokość każdej raty miała wynosić 2.684,32 zł, za wyjątkiem ostatniej raty w wysokości 2.684,87 zł. Powódka podała, że zalicza dokonane spłaty w następującej kolejności: koszty windykacyjne, należne opłaty i prowizje, odsetki należne, kapitał należny, odsetki bieżące, kapitał bieżący, odsetki karne. Za prawne zabezpieczenie spłaty kredytu powódka uznała ubezpieczenie pozwanej. Wskazano, że w przypadku rezygnacji pozwanej z ochrony ubezpieczeniowej w trakcie trwania umowy, pozwana zobowiązana jest ustanowić w terminie 7 dni od złożenia rezygnacji z ochrony ubezpieczeniowej zabezpieczenie w postaci poręczenia osoby trzeciej. Strony zastrzegły, że z tytułu obsługi kredytu pozwana zapłaci powódcie pobieraną w cyklu miesięcznym prowizję administracyjną w wysokości 0,1 % liczoną od kwoty kredytu, uwzględnioną w kwocie miesięcznej raty kredytu. Nadto powódka zastrzegła prawo do pobierania opłat i prowizji według stawek określonych w umowie oraz Tabeli Opłat i Prowizji w zakresie udzielania kredytów (...) przez powódkę. Strony ustaliły, że niespłaconą w terminie określonym w umowie ratę kredytu powódka od dnia następnego traktuje jako zadłużenie przeterminowane. Od kwoty niespłaconego kapitału powódka nalicza i pobiera odsetki karne według zmiennej stopy procentowej, określonej jako czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego. Natomiast w przypadku niedotrzymania przez powódkę warunków udzielenia kredytu albo w przypadku

utrąty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej powódka może wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia. Wskazano, że bank zawiadamia kredytobiorcę o wypowiedzeniu umowy w formie pisemnej, listem poleconym.

Zgodnie z wnioskiem o udzielenie kredytu pozwana została objęta ochroną ubezpieczeniową w przypadku zgonu, trwałej i całkowitej niezdolności do pracy oraz czasowej niezdolności do pracy spowodowanej leczeniem szpitalnym. Pozwana złożyła oświadczenie, że otrzymała i zapoznała się z wyciągiem z warunków Ubezpieczenia Grupowego Pożyczkobiorców, w tym wysokość sumy ubezpieczenia oraz akceptuje koszty objęcia ochroną ubezpieczeniową. Przewidziano, że pozwanej przysługuje prawo rezygnacji z ochrony ubezpieczeniowej przed końcem okresu ubezpieczenia. Wskazano, że pożyczkobiorcy przysługuje zwrot kosztów ubezpieczenia za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej w wysokości obliczonej zgodnie z zasadami określonymi w Wyciągu z Warunków Ubezpieczenia Grupowego Pożyczkobiorców, według których obliczany jest zwrot składki należny powódce. Zwrócone koszty zostaną zaliczone na spłatę pożyczki.

Sąd nadto ustalił, że od dnia 16 marca 2009 r. obowiązuje załącznik do zarządzenie Prezesa Zarządu powódki nr (...) zawierający Tabelę Opłat i Prowizji w zakresie udzielania pożyczek (...). Przewidziano w nim m.in., że za czynność windykacyjną (koszt upomnienia, wezwania do zapłaty) bank pobiera opłatę w wysokości 50 zł, za udzielenie pisemnej informacji o warunkach pożyczki i przebiegu spłaty pobierana jest opłata w wysokości 30 zł, za sporządzenie odpisu, duplikatu dokumentu kredytowego pobierana jest opłata w wysokości 30 zł.

W okresie od czerwca 2012 roku do 22 grudnia 2012 r. pozwana uiściła na rzecz pozwanej kwotę 75.890,59 zł tytułem spłaty kredytu.

Począwszy od lipca 2012 r. powódka kierowała do pozwanej wezwania do zapłaty zaległości z tytułu udzielonego kredytu. Pozwana nie dokonywała bowiem spłaty poszczególnych rat w ustalonych przez strony terminach. Wezwania do zapłaty powódka kierowała na adres wynikający z umowy.

Pismem z dnia 12 listopada 2012 r., skierowanym do Dyrektora Departamentu Monitorowania i Windykacji, pozwana powołując się na wezwanie z dnia 9 listopada 2012 r. wskazała, że zadłużenie wobec powódki powstało z przyczyn od niej niezależnych i zobowiązanie z tytułu zaciągniętego kredytu zrealizuje z pewnym „poślizgiem”. Wniosła o zajęcie przez powódkę stanowiska w przedmiocie negocjacji. W piśmie 14 stycznia 2013 r. powołała się na telefoniczne wezwanie do zapłaty i informację o możliwości wypowiedzenia umowy. Pozwana podała, że osiągnięte rezultaty ekonomiczne nie odpowiadają zakładanemu przyrostowi zysków, a na zatory płatnicze złożyła się jej czteromiesięczna choroba i spadek zapotrzebowania na usługi medyczne. Wniosła o wypracowanie przez powódkę dogodnej formy spłaty zadłużenia poprzez odroczenie spłaty rat, zmianę wysokości rat.

Pismem z dnia 30 marca 2014 r. powódka wypowiedziała pozwanej umowę pożyczki wskazując, że wypowiedzenie związane jest z niedotrzymaniem warunków umowy. Wskazano, że niedotrzymanie warunków umowy polegało na nie spłacaniu rat kredytu i odsetek w ustalonych terminach. Podano, że termin wypowiedzenia wynosi 30 dni, zaś zadłużenie w piśmie wypowiadającym umowę wyliczone zostało na dzień 7 maja 2014 r. i wynosić będzie: 117.146,58 zł z tytułu kapitału, 2.698,98 zł z tytułu odsetek umownych, 187,66 zł z tytułu odsetek karnych i 280,34 zł z tytułu opłat. Powódka wezwała pozwaną do zapłaty łącznej kwoty 120.313,56 zł. Pismo zawierające wypowiedzenie umowy zostało przesłane do pozwanej, na adres pozwanej wskazany w umowie, w dniu 1 kwietnia 2014 r.

W dniu 1 października 2014 r. powódka wystawiła wyciąg z ksiąg (...) Banku (...) spółki akcyjnej (...). Stwierdziła, że E. C. (1) posiada wymagalne zadłużenie w wysokości 113.787,36 zł z tytułu zaciągniętej (...), umowa numer (...) z dnia 26 kwietnia 2012 r. i na kwotę wymagalnego zadłużenia składają się niespłacony kapitał w wysokości 106.635,06 zł, odsetki karne w kwocie 7.152,30 zł za okres od dnia 30 września 2013 r. do dnia 30 września 2014 r. W wyciągu podano, że od dnia 1 października 2014 r. do dnia zapłaty bankowi należne są również odsetki karne w wysokości czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym wynoszącym na dzień wystawienia wyciągu 16 % liczonymi od kwoty zadłużenia przeterminowanego, tj.

w/w kwoty z tytułu niespłaconego kredytu. Wyciąg został podpisany przez W. K.- pracownika banku posiadającego uprawnienie do podpisywania wyciągów z ksiąg banku.

Na dzień 18 lutego 2015 r. zadłużenie pozwanej z tytułu kapitału wyniosło 95.897,78 zł, z tytułu odsetek karnych 11.865,08 zł, zaś koszty windykacji zamknęły się kwotą 1.449,24 zł. Łączna suma zaległości pozwanej z tytułu udzielonego kredytu wyniosła 109.212,10 zł.

Mając na uwadze takie ustalenia Sąd Okręgowy powództwo uznał za zasadne w przeważającej części.

Podkreślił, że poza sporem pozostawała okoliczność zawarcia przez strony procesu w dniu 26 kwietnia 2012 r. umowy, którą należy zakwalifikować jako umowę kredytu w rozumieniu art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo Bankowe i bez znaczenia pozostaje fakt, że strony nazwały ją umowa pożyczki.

Z przedstawionych przez samą pozwaną dokumentów w postaci dokonywanych przez pozwaną wpłat na rzecz powódki z tytułu udzielonego kredytu wynika, że pozwana nie spłacała rat w uzgodnionych w umowie terminach. Powyższa sytuacja upoważniała więc powódkę do złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy. W ocenie Sądu powódka, pomimo braku złożenia potwierdzenia odbioru przez pozwaną omawianego oświadczenia woli, wykazała fakt skutecznego wypowiedzenia umowy. Powódka przedstawiła bowiem dowód nadania wskazanego pisma przesyłką poleconą w dniu 1 kwietnia 2014 r. oznaczając adresata imieniem i nazwiskiem pozwanej oraz nazwą firmy, co było zgodne z postanowieniami umowy łączącej strony. Pozwana miała zaś świadomość istniejącego zadłużenia i zdawała sobie sprawę, że bank może takie oświadczenie złożyć. Świadczy o tym treść dwóch pisma, które zostały skierowane do pozwanej przed wypowiedzeniem umowy, w których pozwana wprost powołuje się na kierowane do niej wezwania do zapłaty. Sąd podkreślił niekonsekwencję w zarzutach pozwanej, z jednej bowiem strony pozwana twierdziła, że nie otrzymała wypowiedzenia umowy, z drugiej jednak strony podnosiła, że kierowała do powódki zarzuty związane ze złożonym oświadczeniem o wypowiedzeniu. Ponadto nawet gdyby uznać stanowisko pozwanej, że oświadczenie o wypowiedzeniu umowy z dnia 30 marca 2014 r. nie zostało jej skutecznie doręczone, to i tak nie budzi żadnych wątpliwości fakt doręczenia pozwanej odpisu pozwu wraz z załącznikami, co stanowi niepodważalny w okolicznościach sprawy dowód doręczenia pozwanej oświadczenia o wypowiedzeniu umowy.

Sąd przyznał przy tym rację pozwanej, że wyciąg z ksiąg banku nie odzwierciedla aktualnego zadłużenia pozwanej, co jednak nie jest równoznaczne z uznaniem, że zadłużenie w ogóle nie istnieje, czy też że jego wysokość nie została wykazana innymi dowodami złożonymi w przedmiotowej sprawie. Podkreślił jednak, że analiza zestawienia dokonanych wpłat i rozliczenia pożyczki, która wprawdzie nie posiada mocy dokumentu prywatnego ale niewątpliwie została wygenerowana z systemu bankowego i może być traktowana jako inny środek dowodowy, prowadzi do wniosku, że z tytułu zawartej umowy pozwana jest dłużnikiem powódki na kwotę 95.897,78 zł tytułem należności głównej, 11.865,08 zł tytułem odsetek karnych i 1.449,24 zł tytułem kosztów windykacji. Sąd nie znalazł podstaw, aby uznać, że zestawienie załączone do pisma przygotowawczego zawiera nieprawdziwe dane odnośnie terminów i kwot uiszczonych przez pozwaną tytułem spłaty kredytu. Zestawienie to uwzględnia wpłaty dokonane przez pozwaną w trakcie obowiązywania umowy a także sposób zarachowania dokonanych przez pozwaną wpłat.

W tej sytuacji Sąd uznał, że stanowisko pozwanej odnośnie podstaw do uchylenia nakazu zapłaty w całości i oddalenia powództwa jawi się jako chęć uniknięcia obowiązku spłaty zobowiązania wobec podmiotu, z którym pozwana zawarła ważną umowę. Pozwana sama kierowała do powódki pisma, w których wskazywała na swoją trudną sytuację finansową. Formułowała określone wnioski odnośnie istniejącej jej zdaniem potrzeby zmniejszenia rat ustalonych pierwotnie w umowie. Nigdy jednak nie postawiła zarzuty nieprawidłowego wyliczenia przez bank zadłużenia. W ocenie Sądu wyliczenie zawarte w złożonym przez bank dokumencie jest wystarczające aby uznać żądanie powódki za udowodnione w wysokości wynikającej z przedstawionego dokumentu. Pozwana zaś swoją aktywność dowodową ostatecznie całkowicie ograniczyła, pomimo, że składając zarzuty widziała potrzebę przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego na okoliczność prawidłowości wyliczenia kwoty jej zadłużenia i sposobu naliczania odsetek. Zdaniem Sądu w sytuacji procesowej, w której znalazła się pozwana niewystarczające było jedynie zaprzeczenie istnieniu po jej stronie zobowiązania z tytułu zawartej umowy. Pozwana winna była przedstawić konkretne zarzuty, które podważyłyby

słuszność stanowiska powódki. Pozwana mogła żądać od banku udzielenia pisemnej informacji o warunkach pożyczki i przebiegu spłaty. Z materiału sprawy nie wynika zaś, aby pozwana kiedykolwiek zwracała się do banku o wyjaśnienie rozliczenia kredytu.

W ocenie Sądu powódka przedstawiła dokumenty i wyliczenia, które odzwierciedlały wpłaty dokonane przez pozwaną i sposób ich zarachowania zgodnie z postanowieniami umowy kredytowej. Z przedstawionego rozliczenia wynika, że pozwana spłacała kredyt nieregularnie, jak również w mniejszej wysokości, aniżeli zostało to ustalone w umowie. Tak więc powódka była uprawniona do naliczania opłat z tytułu wezwań do zapłaty oraz upomnień, zgodnie z dołączoną tabelą opłat i prowizji.

Sąd nie podzielił też stanowiska pozwanej dotyczącego nieuzasadnionego obciążenia pozwanej kosztami ubezpieczenia wskazując, że wypowiedzenie umowy kredytu nie miało wpływu na wysokość kosztów ubezpieczenia. Ochrona ubezpieczeniowa nie była zależna od wcześniejszego wygaśnięcia umowy kredytu. To pozwana była uprawniona do rezygnacji z ochrony ubezpieczeniowej przed końcem okresu ubezpieczenia, brak jest natomiast dowodów, aby takie oświadczenie pozwana kiedykolwiek złożyła. Pozwanej przysługiwałby wówczas zwrot kosztów ubezpieczenia za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej, w wysokości obliczonej zgodnie z zasadami określonymi w Rozdziale 5 WU, zaś zwrócone koszty miały być zaliczone na spłatę pożyczki.

Z tych względów Sąd uchylił nakaz zapłaty z dnia 17 grudnia 2014 r. na podstawie art. 496 k.p.c. i orzekł o żądaniu pozwu, ustalając wysokość zadłużenia pozwanej z tytułu zaciągniętego kredytu w oparciu o przedstawione przez powódkę rozliczenie pożyczki, a w pozostałym zakresie powództwo jako nieuzasadnione oddalił.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c.

Z takim rozstrzygnięciem nie zgodziła się pozwana i zaskarżyła wyrok w punktach II, III i IV. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

1) sprzeczność istotnego ustalenia Sądu Okręgowego ze zgromadzonym w sprawie materiałem, a mianowicie że powódka złożyła pozwanej skutecznie oświadczenie o wypowiedzeniu umowy ze skutkiem na dzień 8 maja 2014 r., w sytuacji, gdy brak było dowodów wskazujących, że wymienione oświadczenie zostało złożone, w szczególności, że osoba podpisująca oświadczenie o wypowiedzeniu umowy oraz osoba podpisująca pozew - były umocowane do złożenia takiego oświadczenia woli w imieniu powódki;

2) sprzeczność istotnego ustalenia Sądu Okręgowego ze zgromadzonym w sprawie materiałem, a mianowicie że zadłużenie pozwanej z tytułu umowy wynosi 109.212,10 zł z odsetkami umownymi w stosunku rocznym w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego liczonymi od kwoty 95.897,78 zł od dnia 1 października 2014 r., w sytuacji gdy zgromadzony w aktach materiał nie pozwalał na ustalenie wskazanej okoliczności, zaś pozwana kwestionowała dochodzone roszczenia również co do wysokości;

3) naruszenie przepisu postępowania - art. 328 §2 k.p.c., które miało wpływ na wynik sprawy, poprzez zaniechanie odniesienia się przez Sąd Okręgowy do podnoszonych przez pozwaną argumentów przeciwko żądaniom pozwu, to jest w zakresie:

- a) reprezentacji powódki przy dokonywaniu czynności prawnej wypowiedzenia umowy,
- b) braku dowodów wypowiedzenia umowy w związku z zaginięciem potwierdzeń nadania listów,
- c) mocy dowodowej zaoferowanego przez stronę powodową materiału w postaci niepoświadczonych kopii i wydruków,
- d) braku danych odnośnie okoliczności powstania wydruków, ich autorstwa,
- e) braku wskazania metod wyliczeń w wydrukach,

f) braku harmonogramu spłat rat,

g) braku dowodów dokonania przez powódkę czynności windykacyjnych generujących koszty wezwań.

Z tego względu pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów procesu za obie instancje.

W uzasadnieniu apelacji pozwana rozwinęła stawiane zarzuty.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej jedynie w niewielkiej części okazała się zasadna, a to do kwoty 13.314,32 zł – z przyczyn które zostaną wskazane poniżej.

Co do zasady Sąd Apelacyjny w całości podziela ustalenia faktyczne poczynione w sprawie przez Sąd I instancji i przyjmuje je jako własne. Nie dopatrywał się bowiem sprzeczności istotnych ustaleń z treścią zebranego materiału dowodowego, za wyjątkiem przyjęcia przez ten Sąd, że kwota zadłużenia pozwanej na dzień 1 października 2014 r., z tytułu zawartej między stronami w dniu 26 kwietnia 2012 r. umowy, wynosi 109.212,10 zł, gdy tymczasem, zdaniem Sądu Apelacyjnego, zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwala na przyjęcie, że kwota ta wynosi jedynie 95.897,78 zł. Dalej idące zarzuty pozwanej uznać należało jednak za bezpodstawne.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że pozwana w apelacji postawiła w istocie dwa zarzuty: sprzeczności istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego co do przyjęcia przez Sąd Okręgowy iż powódka złożyła pozwanej skuteczne oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu oraz przyjęcia, że kwota zadłużenia na dzień 1 października 2014 r. wynosiła 109.212,10 zł, a nadto zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. poprzez zaniechanie odniesienia się przez ten Sąd do argumentów podnoszonych przez pozwaną a enumeratywnie wskazanych w apelacji.

Odnosząc się do najdalej idącego zarzutu skarżącej - iż w okolicznościach sprawy brak podstaw do przyjęcia, że powódka złożyła pozwanej skuteczne oświadczenie o wypowiedzeniu umowy z 26 kwietnia 2012 r. ze skutkiem na dzień 8 maja 2014 r., gdy tymczasem, zdaniem apelującej, brak jest dowodów wskazujących że wymienione oświadczenie zostało złożone, w szczególności że osoba je podpisująca, jak i podpisująca pozew, były umocowane do złożenia takiego oświadczenia – wskazać należy, że zarzuty pozwanej w tym zakresie uznać należy za bezpodstawne. Niezależnie od argumentacji przedstawionej w tym zakresie przez Sąd Okręgowy, którą to Sąd Apelacyjny w pełni podziela i przyjmuje jako własną bez potrzeby powielania jej w niniejszym uzasadnieniu, przypomnieć należy skarżącej, że w sprawie przez Sąd został wydany nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym. Tym samym zgodnie z art. 493 § 1 k.p.c. zdanie drugie, w piśmie pozwany powinien wskazać, czy zaskarża nakaz w całości czy w części, przedstawić zarzuty, które pod rygorem ich utraty należy zgłosić przed wdaniem się w spór, oraz pozostałe zarzuty przeciwko żądaniu pozwu, a także wszystkie okoliczności faktyczne i dowody na ich potwierdzenie. Okoliczności faktyczne, zarzuty i wnioski dowodowe niezgłoszone w pozwie albo piśmie zawierającym zarzuty od nakazu zapłaty mogą być rozpoznawane jedynie wtedy, gdy strona wykaże, że nie mogła z nich skorzystać wcześniej lub gdy potrzeba ich powołania wynikła później (art. 495 § 3 k.p.c. zdanie pierwsze). W niniejszej sprawie nie ulega tymczasem wątpliwości fakt, że nakaz zapłaty z dnia 17 grudnia 2014 r. wraz z odpisem pozwu z załącznikami, wśród których był odpis wypowiedzenia umowy kredytu z dnia 30 marca 2014 r., podpisany przez dyrektora strony powodowej - S. R., pozwana otrzymała z pouczeniami o sposobie jego zaskarżenia (z przywołaniem treści przepisów w tym zakresie) w dniu 29 grudnia 2014 r. (zwrotka k- 42 akt). Wnosząc o uchylenie tego nakazu i oddalenie powództwa podniosła zarzut nieudowodnienia dochodzonych pozwem roszczeń, przedwczesności powództwa wobec bezskuteczności wypowiedzenia umowy pożyczki przez powoda oraz nieuwzględnienie dokonanych przez pozwaną wpłat. Uzasadniając zaś zarzut przedwczesności powództwa wobec bezskuteczności wypowiedzenia zarzucała jedynie, iż nigdy nie otrzymała pisma pn. „Wypowiedzenie umowy kredytu” datowanego na dzień 30 marca 2014 r. i w tym zakresie zgłaszała swoje zastrzeżenia do powódki. Nie podnosiła natomiast i nie zgłaszała żadnych zarzutów co do niewłaściwego, jej zdaniem, umocowania osoby która złożyła oświadczenie z 30 marca 2014 r. o wypowiedzenie

umowy kredytu z dnia 26 kwietnia 2012 r. Tym samym i strona powodowa nie odniosła się do tej okoliczności w swoim piśmie z dnia 20 lutego 2015 r., stanowiącego odpowiedź na zarzuty pozwanej, przedstawiając jedynie dokumenty uzasadniające żądanie pozwu - pod kątem stawianych przez pozwaną zarzutów. Zarzuty co do niewłaściwego umocowania osoby, która w imieniu powódki podpisała pismo z dnia 30 marca 2014 r. o wypowiedzeniu zawartej między stronami umowy, pozwana po raz pierwszy podniosła dopiero w apelacji, nie wskazując przy tym żadnych okoliczności, które pozwoliłyby przyjąć iż takiego zarzutu nie mogła powołać wcześniej (art. 381 k.p.c.). Tym samym uznać należy, że zarzut ten jest spóźniony. Nie ulega bowiem wątpliwości, że pismo to w imieniu powódki podpisała osoba, która zajmowała u powódki stanowisko Dyrektora Departamentu Monitoringu i Windykacji, a więc osoby zajmującej się w imieniu powódki niespłaconymi kredytami. Jeżeli pozwana zamierzała kwestionować uprawnienia tej osoby do złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytu, powinna ten fakt podnieść w zarzutach do nakazu zapłaty, co umożliwiłoby stronie powodowej odniesienie się do tej okoliczności. W myśl wskazanych wyżej przepisów nie jest natomiast dopuszczalne podnoszenie nowych zarzutów, bez wykazania iż nie są one spóźnione, dopiero na etapie postępowania apelacyjnego.

W zakresie bezskuteczności wypowiedzenia umowy za bezpodstawne, w świetle zebranego przez Sąd materiału dowodowego, uznać także należy twierdzenia pozwanej, iż nie otrzymała ona pisma z dnia 30 marca 2014 r. Powódka na okoliczność wysłania pozwanej takich pism przedstawiła bowiem kserokopię książki nadawczej z dnia 1 kwietnia 2014 r., gdzie pod pozycją 124 i 125 widnieje potwierdzenie nadania do pozwanej dwóch listów poleconych (na adres domowy i adres prowadzonej działalności) za numerami (...) i (...) z pieczętą poczty z 1 kwietnia 2014 r. potwierdzającą ten fakt. Pozwana nie wskazała z czego wywodzi, że ma ona nosić ślady przerobienia, skoro z jej treści wynika ciągła numeracja zarówno pozycji jak i liczby stron, zakryto jedynie nazwy innych niż pozwana podmiotów, a przy pieczęcie poczty potwierdzono, iż w dniu 1 kwietnia 2014 r. powódka nadała 157 przesyłek poleconych od numerów (...) do (...). Niezależnie od tego podzielić należy pogląd Sądu I instancji i w tym zakresie, iż stanowisko pozwanej co do braku otrzymania pisma z dnia 30 kwietnia 2014 r. nie było konsekwentne (sama twierdziła, że zgłaszała powódce zarzuty w przedmiocie wypowiedzenia umowy, a zatem pismo musiała otrzymać), nadto niewątpliwie najpóźniej z otrzymaniem odpisu pozwu mogła się zapoznać z oświadczeniem o wypowiedzeniu jej umowy kredytu, podstawy do takiego wypowiedzenia niewątpliwie zaś istniały, gdyż pozwana nie przeczyła, że zadłużenie na rzecz Banku istniało (§ 7 ust. 1 umowy stron). Do powyższych okoliczności szczegółowo odniósł się Sąd Okręgowy w swoim uzasadnieniu, brak zatem podstaw do ponownego ich powielania.

Nie sposób też podzielić zarzutów skarżącej, że powództwo jako nieudowodnione winno zostać oddalone w całości. W istocie powodowy Bank przedstawił niepotwierdzone za zgodność wydruki z ksiąg bankowych obrazujących stan wpłat dokonywanych przez pozwaną w okresie obowiązywania umowy, sposób ich zaliczania jak i stan jej zadłużenia. Umknęło jednak uwadze skarżącej, iż rozliczenie dokonywanych przez powódkę wpłat – zarówno co do ich wysokości jak i co do dat tych wpłat, znajduje pełne potwierdzenie w dokumentach przedstawionych przez samą pozwaną. Sposób zaliczania wpłat, należne oprocentowanie i inne opłaty należne Bankowi, ilość rat i terminy ich uiszczania wynikają zaś wprost z zawartej między stronami umowy, a zarzuty pozwanej w tym zakresie uznać należy za bezpodstawne. Wysokość oprocentowania określono bowiem w § 2 umowy, a w § 3 ust. 1 wskazano, że pozwana zobowiązuje się do spłaty udzielonej pożyczki wraz z należnymi opłatami i odsetkami umownymi w 84 ratach kapitałowo-odsetkowych zawierających kwotę prowizji administracyjnej, o której mowa w § 5.1 (określono ją na 0,1% miesięcznie liczonej od kwoty pożyczki), płatnych do 28 dnia każdego miesiąca (termin pierwszej raty 28.05.2012r. na wskazany tam rachunek Banku. Wysokość każdej raty określono na 2.684,32 zł, za wyjątkiem ostatniej raty, która określono na 2.684,87 zł (łącznie pozwana zobowiązała się zwrócić Bankowi 225.483,43 zł). W umowie określono też kolejność zaliczania wpłat (w kolejności: koszty windykacyjne, należne opłaty i prowizje, odsetki należne, kapitał należny, odsetki bieżące, kapitał bieżący, odsetki karne - § 3 ust. 3 umowy).

Historia operacji z rachunku pozwanej i przedstawione przez nią dowody wpłat (k- 55 do 64 akt) w całości pokrywają się z przedstawioną przez powódkę listą dokonanych wpłat (k - 115) i listą dokonanych wpłat i rozliczenia pożyczki (...) (k- 116), z którego to zestawienia szczegółowo wynika, w jaki sposób Bank zarachowywał spłaty dokonywane przez pozwaną ze wskazaniem, jakiej wpłaty w i jakiej dacie dokonano, ile z tej kwoty zarachowano na spłatę kapitału, ile

na spłatę odsetek umownych, ile na spłatę odsetek karnych, ile na spłatę opłaty (w wysokości 0,1%), ile na spłatę kosztów windykacyjnych, jaka nadpłata pozostała, jakie istnieją zaległości w spłacie kapitału, jakie istnieją zaległości w spłacie odsetek i jakie są zaległości w spłacie opłat. Dysponując takim zestawieniem, w kontekście zawartej umowy, pozwana miała na etapie postępowania sądowego pełną możliwość weryfikacji prawidłowości rozliczenia przez Bank dokonanych wpłat. Tymczasem, w tym zakresie żadnych zarzutów, poza ogólnikowymi stwierdzeniami, że jej zdaniem dokonywane wpłaty nie były przez powódkę rozliczane prawidłowo, nie przedstawiła. Nie uczyniła tego także na etapie postępowania apelacyjnego. Raz jeszcze przy tym podkreślić należy, że to umowa, którą pozwana przecież podpisała, regulowała wysokość rat z uwzględnieniem odsetek i innych opłat, terminy ich spłaty i sposób zarachowania dokonywanych wpłat. Wbrew też zarzutom, z przedłożonego przez Bank zestawienia wynika jednoznacznie, że uwzględnił on w tym rozliczeniu wszystkie wpłaty dokonane przez pozwaną, a wykazane przedłożonymi przez nią dokumentami. Zarzuty, że przedłożone przez Bank zestawienia nie są poświadczone, nie mają w tej sytuacji żadnego znaczenia dla oceny, czy i w jakiej wysokości spłaty te zostały dokonane i rozliczone, skoro wysokość wpłat wynika z dokumentów przedstawionych przez pozwaną, a sposób ich rozliczenia – z zawartej umowy. Pozwana twierdząc, że rozliczenie to nie było prawidłowe, powinna wskazać na czym ta wadliwość polegała, a tego nie uczyniła. Stąd zarzuty w tym zakresie – co do samej zasady - uznać należy za bezpodstawne.

Mając jednak na uwadze zarzuty pozwanej co do wysokości kwoty jaka jest należna powódce, w kontekście przedstawionego przez powódkę rozliczenia dokonanych wpłat i zawartej między stronami umowy, zgodzić się należy ze skarżącą, iż w zakresie odsetek karnych w kwocie 11.865,08 zł i kosztów windykacji w kwocie 1.449,24 zł powódka nie przedstawiła – w przeciwieństwie do rozliczenia dokonanych wpłat jak w zestawieniu - żadnych wiarygodnych dowodów, iż takie należności jej przysługują. Z przedłożonego przez powódkę zestawienia wynika bowiem, że na dzień wypowiedzenia umowy (08.05.2014 r.) pozwana zalegała na rzecz Banku z kwotą 113.159,01 zł w spłacie kapitału i 1.529,01 w spłacie odsetek. Wskutek tego, że w kolejnych miesiącach pozwana dokonała dalszych siedmiu spłat po 2.684,32 zł, do zapłaty pozostała kwota 95.897,78 zł – i to wyłącznie jako zaległość w spłacie kapitału. Na zaległości w spłacie odsetek i spłacie opłat Bank nie wskazywał. Jeżeli zatem twierdził, że takie zaległości jednak istniały, powinien je wykazać, a tego nie uczynił. Oświadczenie o zaległościach w tym zakresie nie znajduje bowiem żadnego uzasadnienia w przedstawionym rozliczeniu wpłat. Za takie wykazanie istnienia należności co do odsetek karnych i kosztów windykacji za okres po rozwiązaniu umowy nie można bowiem uznać samego oświadczenia o stanie zadłużenia na dzień 18.02.2015 r., bez podania w jaki sposób ono powstało - z przedstawieniem sposobu wyliczenia odsetek karnych i wskazaniem, co składa się na koszty windykacji.

Niezasadnym natomiast okazał się zarzut, że skoro umowa z dnia 26 kwietnia została przez Bank wypowiedziana, to powódka niesłusznie obciążyła pozwaną kosztami ubezpieczenia w kwocie 17.661,40 zł. W tym zakresie wskazać należy, że pozwana w zawartej umowie zgodziła się na pomniejszenie kwoty udzielonego kredytu o koszty ubezpieczenia we wskazanej wyżej wysokości (§ 1 ust. 2 umowy) a ubezpieczenie to stanowiło prawne zabezpieczenie spłaty pożyczki i pozwana mogła zrezygnować z tego ubezpieczenia jedynie na warunkach określonych w umowie (§ 4). Samo zaś wypowiedzenie umowy kredytowej nie miało wpływu na wysokość kosztów ubezpieczenia, co najwyżej w razie rezygnacji z umowy ubezpieczenia, za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej, należność taka miała być zaliczona na poczet spłaty udzielonej pożyczki. Jak słusznie wskazał też Sąd I instancji, to pozwanej, a nie powódce przysługiwało prawo do rezygnacji z ochrony ubezpieczeniowej przed końcem okresu ubezpieczenia, lecz pozwana nie wykazała, by z takiego prawa skorzystała.

Tym samym przyjąć należy, że powódka wykazała istnienie po stronie pozwanej zaległości w spłacie kredytu, lecz nie w kwocie dochodzonej pozwem, a w kwocie 95.897,78 zł, o czym Sąd Apelacyjny orzekł jak w punkcie I.1 swojego wyroku. O odsetkach umownych od tej kwoty orzeczono na podstawie § 6 ust. 1 zawartej umowy i art. 481 § k.p.c. w tym zakresie pozwana zresztą w apelacji żadnych zarzutów nie przedstawiła.

Za niezasadny Sąd Apelacyjny uznał także zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. Uzasadnienie Sądu I instancji spełnia bowiem wszystkie wymogi wskazanego wyżej przepisu. Przypomnieć przy tym należy, że skuteczne postawienie tego zarzutu może stanowić usprawiedliwioną podstawę wniesionego środka odwoławczego tylko wtedy, gdy uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie zawiera wszystkich koniecznych elementów bądź zawiera tak oczywiste braki,

które uniemożliwiają kontrolę przez sąd odwoławczy wydanego orzeczenia. Zarzut taki może się okazać skuteczny wyjątkowo i tylko wtedy, gdy apelujący wykaże, że wady w sporządzeniu uzasadnienia (w tym brak wszystkich wymaganych przez ten przepis elementów) miały istotny wpływ na wynik sprawy (por. np. wyrok SN z 4.03.2010, I CSK 439/09). Takich braków zaś kontrola instancyjna nie wykazała. Sąd I instancji wskazał w swoim uzasadnieniu podstawę faktyczną rozstrzygnięcia, a mianowicie: ustalenie faktów które uznał za udowodnione, dowodów na których się oparł oraz wyjaśnił przyczyny dla których tym dowodom dał wiarę a odmówił takiej wiarygodności twierdzeniom pozwanej. Sąd wyjaśnił też w swoim uzasadnieniu podstawę prawną wyroku i przytoczył w tym zakresie stosowne przepisy prawa. Okoliczność, że pozwana nie zgadza się z ustaleniami poczynionymi przez Sąd I instancji i dokonaną przez niego oceną dowodów, nie czyni jeszcze jej apelacji zasadną. Ustalenia Sądu mają bowiem pełne oparcie w zebranych materiale dowodowym, a ocena dowodów w żadnym zakresie nie narusza przepisu art. 233 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy wszechstronnie rozważył zebrany w sprawie materiał dowodowy, a zgodnie z tym przepisem jest przecież uprawniony do oceny wiarygodności i mocy dowodów według własnego przekonania. Wbrew zarzutom apelującej odniósł się do kwestii doręczenia pozwanej oświadczenia o wypowiedzeniu przez powódkę umowy z 26 kwietnia 2012 r., kwestii wiarygodności przedłożonych przez powódkę wydruków przyczyn dla których uznał, że roszczenie jest zasadne do kwoty zasądzonej punktem pierwszym wyroku i dla których w wyższej wysokości jest niezasadne. Sąd w istocie nie odniósł się do kwestii czy S. R. był uprawniony do podpisania oświadczenia z dnia 30 marca 2014 r. o wypowiedzeniu umowy kredytu, gdyż zarzutu takiego pozwana na etapie postępowania przed Sądem I instancji nie podnosiła.

Sąd Apelacyjny w części, z przyczyn na które wskazano powyżej, podzielił zarzuty pozwanej co do niewykazania przez powódkę wysokości odsetek karnych w kwocie 11.865,08 zł i kosztów windykacji w kwocie 1.449,24 zł, stąd o te kwoty obniżył zasądzoną na rzecz pozwanej należność zmieniając zaskarżony wyrok, dalej idącą apelację uznając jednak za bezzasadną.

Mając więc na uwadze powyższe, w oparciu o art. 386 § 1 k.p.c. Sąd Apelacyjny orzekł jak w punkcie I.1 swojego wyroku. O kosztach procesu za pierwszą instancję orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. uwzględniając fakt, że powódka utrzymała się przy swoim roszczeniu w 86% i poniosła koszty w kwocie 1423 zł (1/4 opłaty od pozwu w postępowaniu nakazowym), a pozwana poniosła opłatę od zarzutów w kwocie 4268 zł i koszty pełnomocnika w kwocie 3617 zł. Tym samym po ich rozrachunku w stosunku do wyniku procesu przyjąć należało, że zostały one poniesione przez strony w podobnej wysokości (pkt I.2 wyroku).

Zgodnie zas z art. 385 k.p.c., dalej idącą apelację pozwanej, jako pozbawioną podstaw, należało oddalić (pkt II wyroku).

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c. i § 6 pkt 6 w zw. z art. 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r. Nr 490 ze zm.), przy uwzględnieniu, że apelacja pozwanej została uwzględniona w 13% i poniosła ona koszty w kwocie 5461 zł opłaty od apelacji oraz 2700 zł kosztów pełnomocnika, a powódka na tym etapie żadnych kosztów zaś nie poniosła.

Edyta Buczkowska – Żuk Danuta Jezierska Ryszard Iwankiewicz